

Uchwała Nr 4200/II/45/2023

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 1 lutego 2023 r.

w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Wilkowice wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) oraz art. 13 pkt 10, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca   Bernadeta Dziedziak

Członkowie   Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o prawidłowości planowanej kwoty długu **Gminy Wilkowice**, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wpłynęły uchwały Rady Gminy Wilkowice z dnia 29 grudnia 2022 r.:

- Nr XLIX/459/2022 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wilkowice na lata 2023-2036,
- Nr XLIX/460/2022 w sprawie przyjęcia budżetu Gminy Wilkowice na 2023 rok.

Zgodnie z art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) regionalna izba obrachunkowa - na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej - przedstawia opinię w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 tej ustawy.

Po analizie treści przedłożonych uchwał II Skład Orzekający zważył, co następuje:

Prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Wilkowice, sporządzonej na okres obejmujący lata 2023-2036, Skład Orzekający ocenił w szczególności pod kątem spełniania relacji określonej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Na podstawie danych wynikających z przedłożonych uchwał Skład Orzekający stwierdził, że prognoza kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego została przyjęta na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ostateczna spłata długu Gminy ma nastąpić w 2036 roku. Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia, gdyż planowana kwota zadłużenia jest bardzo wysoka i na koniec roku 2023 wynosi **40.776.207,47 zł**, natomiast jeszcze wyższy poziom zadłużenia tej jednostki samorządu terytorialnego w wysokości **43.271.207,47 zł jest prognozowany w 2024 r. i ma stanowić ponad 60 % dochodów ogółem budżetu** w tym roku (64,6 % dochodów bieżących). Jak wynika z wieloletniej prognozy finansowej, Gmina planuje zaciąganie nowego zadłużenia w wysokościach: **15.500.000 zł w 2023 r.**, następnie **6.500.000 zł w 2024 r.**, dalej **2.500.000 zł w 2025 r.**, **1.500.000 zł w 2026 r.** i **500.000 zł w 2027 r.** **Razem to nowy planowany dług w wysokości aż 26.500.000,00 zł.** Zgodnie z kwartalnym sprawozdaniem o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Rb-Z, na dzień 30 września 2022 r. stan zadłużenia Gminy wynosił 22.885.845,89 zł, zatem w bardzo krótkim okresie czasu zadłużenie Gminy ma zostać podwojone. Tak wysokie zadłużenie oraz jego wydłużona w czasie obsługa i spłata (do 2036 roku) to również ogromne obciążenie dla wydatków budżetu Gminy w latach przyszłych. **Skład stwierdził, że wydatki dotyczące obsługi tego zadłużenia (odsetki, prowizje, marże banków) według wieloletniej prognozy wynoszą ponad 14.000.000 zł, z tego 2.000.000 zł przypada na 2023 r.** Dodatkowo wysokość tych wydatków może być niewystarczająca z uwagi na utrzymującą się niestabilną sytuację makroekonomiczną i rosnące koszty obsługi zadłużenia.

Skład Orzekający również stwierdził rozbieżność w zakresie kwoty długu na koniec 2023 roku, która według wyliczeń tut. Izby w oparciu o plan przychodów i rozchodów na dzień uchwalenia prognozy, tj. 29 grudnia 2022 r. był niezgodna o 3.058.790,00 zł z kwotą wykazaną w prognozie. Kwota prognozy pokrywa się natomiast z kwotą długu z objaśnień do uchwały, brak jednak było wyjaśnień przyczyn zaniżenia długu o powyższą kwotę. W dniu 1 lutego 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wpłynęły wyjaśnienia znak FN.3151.2.2023

z których wynika, że różnica 3.058.790,00 zł wynika z niezaciągniętych w 2022 r. zobowiązań w powyższej kwocie, które Skład uwzględnił przy wydawaniu niniejszej opinii.

Prognoza kwoty długu została formalnie sporządzona z zachowaniem obligatoryjnej relacji, o której mowa w art. 243 wyżej powołanej ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wniósł zastrzeżenia odnośnie mającego wpływ na spełnienie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych występującego deficytu operacyjnego budżetu, zawarte w odrębnej opinii o możliwości sfinansowania deficytu przyjętego w uchwale budżetowej Gminy Wilkowice na 2023 rok. Zdolność „kredytowa” jednostki samorządu terytorialnego, rozumiana jako zdolność do spłaty oraz obsługi całości zobowiązań wraz z odsetkami, zarówno ta prawna wynikająca z przepisu art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, jak i ta ekonomiczna – jest ściśle uzależniona od uzyskiwanego przez daną jednostkę samorządu terytorialnego **poziomu nadwyżki operacyjnej budżetu**, czyli dodatniej różnicy pomiędzy bieżącymi dochodami, a bieżącymi wydatkami budżetu. Organy jednostki samorządu terytorialnego, aby nie utracić możliwości samodzielnego uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej muszą zapewnić „realną” do wypracowania nadwyżkę operacyjną, co najmniej na poziomie gwarantującym terminową obsługę długu już zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia. Natomiast Gmina Wilkowice nie planuje nadwyżki operacyjnej budżetu w 2023 r., ale deficyt operacyjny w wysokości **-1.163.519** zł, który dodatkowo będzie wymagał sfinansowania przychodami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5 – 8 ustawy o finansach publicznych.

Skład podkreśla również, że istotną okolicznością wpływającą na kształtowanie się aktualnej sytuacji finansowej jednostki będą dane obrazujące zrealizowanie budżetu Gminy w 2022 roku, które mogą istotnie wpłynąć na wyliczenie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Skład Orzekający uznał, że planowana kwota długu, w okresie objętym prognozą, kształtuje się na poziomie zapewniającym przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych regulujących dopuszczalny poziom zadłużenia jednostki, **ale z bardzo istotnymi zastrzeżeniami**. Skład zaznacza jednak, że wydanie niniejszej opinii pozytywnej z zastrzeżeniami nie oznacza, że pozytywnie zostanie zaopiniowana przez tut. Izbę możliwość spłaty zaciąganego przez Gminę Wilkowice nowego zadłużenia, gdyż będzie to uzależnione od aktualnej sytuacji finansowo-budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

Skład zaznacza również, że dane wykazywane w poszczególnych latach objętych wieloletnią prognozą finansową, obejmującą również kwotę długu, winny być każdorazowo weryfikowane z uwzględnieniem ustawowego wymogu realistyczności, stosownie do regulacji zawartej w art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji uchwały.

Zgodnie z art. 230 ust. 4 w związku z art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych niniejsza uchwała winna zostać opublikowana w terminie 7 dni od daty otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902).

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziędziak